

Vergaderjaar 2019–2020

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 330

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 mei 2020

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de geannoteerde agenda van de Informele Onderwijs-, Jeugd, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) aan voor het onderdeel Jeugd, onder het Kroatische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Deze Raad zal op 19 mei a.s. via een videoconferentie plaatsvinden. De Sportraad is door het voorzitterschap tot een nader te bepalen datum uitgesteld, daar er recent een Informele Sportraad heeft plaatsgevonden (21 april jl.). Uw Kamer zal te zijner tijd middels een geannoteerde agenda op de hoogte worden gesteld van de onderwerpen op de voorziene Sportraad.

Het Kroatisch voorzitterschap heeft slechts een aantal stukken voor de Jeugdraad gepubliceerd. De voorliggende geannoteerde agenda is derhalve onder voorbehoud en gebaseerd op de laatste versie van de in de Europese Raadswerkgroep besproken Raadsconclusies en achtergronddocumentatie voor het beleidsdebat.

In de bijlage worden de onderwerpen nader toegelicht en treft u per onderwerp het doel van de Raadsbehandeling, de inhoud van het onderwerp, de voorlopige inzet van Nederland en een voorlopige indicatie van het krachtenveld aan.

Nederland zal tijdens de Informele Raad worden vertegenwoordigd door de directie Jeugd.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

GEANNOTEEERDE AGENDA INFORMELE OJCS-RAAD – ONDERDEEL JEUGD

Jeugd – Dinsdag 19 mei

Voor het Jeugddeel tijdens de Raad zijn op het moment van schrijven de volgende onderwerpen voorzien:

- Raadsconclusies: Kansen voor jongeren vergroten in landelijke en afgelegen gebieden
- Beleidsdebat: de gevolgen van COVID-19 voor de jeugdsector

Raadsconclusies: Kansen voor jongeren vergroten in landelijke en afgelegen gebieden

Doel en Inhoud Raadsbehandeling

Doel van de raadsbehandeling is het vaststellen van de Raadsconclusies over het vergroten van de kansen van jongeren in landelijke en afgelegen gebieden in de EU. De Raadsconclusies benadrukken het belang van steun aan deze jongeren op onder meer het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt, bereikbaarheid en samenwerking door het uitwisselen van kennis en ervaringen.

Ook worden bestaande programma's – zoals Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps – gezien als belangrijke manieren om kansen te bieden aan jongeren in landelijke en afgelegen gebieden. De voorliggende Raadsconclusies sluiten aan bij de ambities van de EU Jeugd Strategie 2019 – 2027 en de Europese Jeugd doelen.

Achtergrond

In de Raadsconclusies worden lidstaten onder meer uitgenodigd om de kansen voor jongeren in landelijke en afgelegen gebieden te verbeteren. Dit kan onder andere door het perspectief van jongeren in rurale gebieden mee te nemen bij het opstellen van relevante strategieën, beleid en actieplannen voor deze gebieden. In het verlengde hiervan is het ook zaak jongeren meer te betrekken bij lokale besluitvormingsprocessen over zaken die hen aan gaan. Daarnaast is het wenselijk jongeren te stimuleren actief te worden en blijven in hun gemeenschap, de digitale infrastructuur te verbeteren en jongerenwerk in die gebieden te ondersteunen. De Europese Commissie wordt, in samenwerking met de lidstaten, gevraagd om de synergie tussen diverse EU-programma's (o.a. Erasmus+, Europees Solidariteitskorps, Europees Sociaal Fonds en EU Interreg) te bevorderen en deze ook op jongeren in rurale gebieden te richten. Daarnaast nodigen de Raadsconclusies uit tot het promoten van de aantrekkelijkheid van landelijke gebieden en het aanmoedigen van jongeren om hier agrarische en economische activiteiten te ondernemen. Dit kan onder meer met behulp van startersbeurzen, jongeren-initiatieven en onderwijs- en trainingsactiviteiten die kennis van ondernemerschap vergroten. Het is wenselijk hierbij ook aandacht te besteden aan veranderingen op het gebied van klimaat, milieu en duurzaamheid. Tot slot, wordt de Jeugdsector gevraagd om jongeren en mensen in landelijke en afgelegen gebieden te informeren over de mogelijkheden binnen hun gemeenschap. Hierbij moet optimaal gebruik worden gemaakt van de kansen die programma's als Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps bieden.

Inzet Nederland

Nederland vindt het stimuleren van gelijke kansen voor alle jongeren belangrijk.

Daaronder valt ook aandacht voor het aanpakken van specifieke uitdagingen voor jongeren in landelijke en afgelegen gebieden. Nederland vindt het belangrijk dat hieraan gewerkt wordt samen met jongeren. Ook vraagt Nederland aandacht voor grensoverschrijdende situaties en bilaterale samenwerking tussen landelijke gebieden in grensregio's. Vaak zijn het rurale en afgelegen gebieden dicht bij de grens die van grensoverschrijdende samenwerking kunnen profiteren. Nederland pleit ervoor dat de Raadsconclusies zich dienen te houden aan het subsidiariteitsbeginsel en vraagt rekening te houden met de rol van de lokale autoriteiten, mede omdat de verantwoordelijkheid van het jeugdbeleid in Nederland en diverse andere lidstaten op dat niveau geregeld is.

Nederland kan op basis van het voorliggende, niet definitieve, voorstel instemmen met de Raadsconclusies.

Indicatie krachtenveld Raad

Voor veel lidstaten is de toekomst van jongeren in landelijke en afgelegen gebieden een belangrijk onderwerp. Alle lidstaten geven aan, op basis van de beschikbare, niet definitieve, versie dit voorstel voor de Raadsconclusies te willen steunen.

Beleidsdebat: de gevolgen van COVID-19 voor de jeugdsector

Doel en Inhoud Raadsbehandeling

Tijdens de Raad zal er een informele uitwisseling van ervaringen en ideeën plaatsvinden tussen de lidstaten en de Europese Commissie over de gevolgen van COVID-19 voor de jeugdsector en de manier waarop hiermee wordt omgegaan. Er zal onder meer gesproken worden over de effecten van COVID-19 voor jongeren met het oog op de toegankelijkheid van diensten, digitale middelen, en deelname aan en kansen op de arbeidsmarkt. Daarnaast zal worden bediscussieerd welke maatregelen getroffen kunnen worden op nationaal en EU-niveau om de jeugdsector te ondersteunen op de gebieden die zijn geraakt door de COVID-19 pandemie.

Achtergrond

Het Kroatisch voorzitterschap stelt dat ook jongeren en jongerenorganisaties hard getroffen worden door COVID-19. Projecten en programma's zijn uitgesteld of, in het beste geval, online beschikbaar gesteld. Ook zijn de reguliere activiteiten van Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps veelal stil komen te liggen. Veel jongeren hebben te maken met mogelijk verlies van werk, salarisverminderingen en onzekere werkomstandigheden. Zelf-isolatie en social distancing hebben de dagelijkse routine van jongeren drastisch veranderd en vormen een risico voor hun gezondheid. Het is van belang dat adequate psychosociale diensten en begeleiding toegankelijk is voor jongeren die hier behoefte aan hebben. De wereldwijde crisis biedt echter ook kansen voor jongeren om creatieve en innovatieve ideeën te ontwikkelen en bij te dragen aan de gemeenschap. Het is noodzakelijk jongeren te motiveren deel te nemen aan gemeenschapsactiviteiten en solidariteitsprojecten en hen uit te nodigen om hun kennis en vaardigheden te delen. Tevens is het essentieel om jongeren bewust te maken van intergenerationele solidariteit en hen aan te moedigen mensen te helpen die het grootste risico lopen om ziek te worden.

Jongerenorganisaties hebben veel weerbaarheid getoond in de huidige situatie. Zij zijn in staat gebleken zich aan te passen aan de nieuwe werkomstandigheden en hebben nieuwe methoden gevonden om met de pandemie-maatregelen om te gaan, zoals virtuele formats en mobiliteit activiteiten, Webinars voor jongerenwerkers, het lanceren van online portalen en het betrekken van jongeren bij diverse educatieve, culturele, bewustwordings- en vrijetijdsactiviteiten.

Het voorzitterschap geeft aan dat het belangrijk is dat lidstaten jongerenorganisaties en hun werk blijven ondersteunen. Lidstaten en de Europese Commissie hebben hiertoe al maatregelen getroffen, onder meer binnen Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps.

Inzet Nederland

Nederland onderkent dat diverse groepen en sectoren in de maatschappij worden geraakt door de COVID-19 pandemie, waaronder jongeren en de jeugdsector. Nederland zal tijdens de Raad delen hoe er wordt omgegaan met COVID-19 in de Jeugdsector, onder meer aan de hand van een aantal praktijkvoorbeelden.

Nederland erkent de zorgen van jongeren. Voor jongeren in kwetsbare situaties hebben gemeenten met onder andere het onderwijs noodopvang gerealiseerd.

Zorg vindt zoveel mogelijk doorgang, waar nodig in alternatieve vorm (digitaal). Kinderen in een pleeggezin of in een residentiële instelling worden zo goed mogelijk ondersteund om contact met hun ouders te houden. Inmiddels is een start gemaakt met het (gedeeltelijk) heropenen van de basisscholen, speciaal onderwijs en kinderopvang. Het sporten en bewegen is weer voorzichtig opgestart. Via een website van het Nederlands Jeugdinstituut wordt alle informatie voor zorgverleners, ouders en jeugdigen gepubliceerd, zoals een handreiking over dagopvang, dagbesteding en dagbehandeling, en over mentale gezondheid.

Er zijn zorgen over het (verergeren) van huiselijk geweld en kindermishandeling nu gezinnen dicht op elkaar zitten en spanningen en zorgen soms toenemen. Daarom is er een nationale campagne huiselijk geweld en kindermishandeling met het thema Coronatijd gelanceerd.

Ook jongeren zelf zetten zich in voor de maatschappij via vrijwilligerswerk. Dit doen zij onder meer via Maatschappelijke Diensttijd-projecten. Deze extra inzet tijdens COVID-19 richt zich bijvoorbeeld op hulp bij boodschappen, het versturen van kaarten naar eenzame ouderen en telefoonmaatjes.

Tot slot, hoort Nederland hoe de andere lidstaten met de huidige situatie omgaan en tot welke ideeën en initiatieven dit heeft geleid.

Indicatie krachtenveld Raad

Het merendeel van de lidstaten heeft behoefte aan de uitwisseling van kennis en kunde tussen lidstaten en de Europese Commissie.